Универзитет у Београду

Факултет организационих наука

Лабораторија за софтверско инжењерство Предмет: Пројектовање софтвера

Семинарски рад

Тема: Развој десктоп софтверског система за организовање семинара

Ментор: Студент:

Драгица Љубисављевић Алекса Радојичић 0165/2019

Садржај

1. Прикуп корисничких захтева	
1.1 Опис задатка	
1.2 Случаји кориштења	1
СК1: Пријава админа	2
СК2: Прављење семинара (сложен СК)	3
СК3: Измена семинара (сложен СК)	4
СК4: Претрага семинара	5
СК5: Прављење учесника	6
СК6: Претрага учесника	7
СК7: Прављење термина семинара	8
СК8: Измена термина семинара	9
СК9: Претрага термина семинара	10
2. Анализа	11
2.1 Системски дијаграми секвенци	11
ДС1: Пријава админа	11
ДС2: Прављење семинара (сложен СК)	12
ДС3: Измена семинара (сложен СК)	13
ДС4: Претрага семинара	15
ДС5: Прављење учесника	16
ДС6: Претрага учесника	17
ДС7: Прављење термина семинара	18
ДС8: Измена термина семинара	20
ДС9: Претрага термина семинара	23
2.2 Дефинисање уговора о системским операцијама	26
УГ1: login(<i>Admin</i>): <i>signal</i> ;	26
УГ2: createSeminar(<i>Seminar</i>): <i>signal</i> ;	26
УГ3: getSeminarsByCondition(Seminar, List <seminar>): signal;</seminar>	26
УГ4: getSeminarByID(<i>Seminar</i>): <i>signal</i> ;	26
УГ5: saveSeminar(<i>Seminar</i>): <i>signal</i> ;	26
УГ6: getAllSeminars(<i>List<seminar></seminar></i>): signal;	26
УГ7: getAllEducationalInstitutions(<i>List<educationalinstitution></educationalinstitution></i>): signal;	26
УГ8: createParticipant(<i>Participant</i>): signal;	26
УГ9: getParticipantsByCondition(<i>Participant, List<participant></participant></i>): signal;	27
УГ10: getParticipantByID(<i>Participant</i>): signal;	27
УГ11: getAllParticipants(<i>List<participant></participant></i>): <i>signal</i> ;	27
УГ12: createSeminarSchedule(<i>List<seminarschedule></seminarschedule></i>): signal;	27

УГ14:	getSeminarScheduleByID(SeminarSchedule): signal;	2
УГ15:	saveSeminarSchedule(SeminarSchedule): signal;	2
2.3 Конь	цептуални (доменски) модел	28
2.4 Рела	ациони модел	28
2.5 Табє	еле ограничења	29
2.6 Посл	товна логика	32
. Пројен	ктовање	3
3.1 Прој	ектовање корисничког сучеља (интерфејса)	34
3.1.1 [	Пројектовање екранских форми	34
Серве	ерска форма	3
СК1: Г	Пријава админа	3!
СК2: Г	Прављење семинара (сложен СК)	3 ⁻
СК3: І	Измена семинара (сложен СК)	3
СК4: Г	Претрага семинара	4
СК5: Г	Прављење учесника	4
СК6: Г	Претрага учесника	4
СК7: Г	Прављење термина семинара	5
CK8: I	Измена термина семинара	5
СК9: Г	Претрага термина семинара	5
3.1.2 [	Пројектовање контролера корисничког сучеља	5
3.2 П	ројектовање апликационе логике	5
3.2.1	Комуникација са клијентима	5
3.2.2	Контролер апликационе логике	5
3.2.3 [	Пословна логика	6
Проје	ктовање понашања софтверског система – системске операције	6
УГ1: ю	ogin(<i>Admin</i>): <i>signal</i> ;	6
УГ2: с	createSeminar(<i>Seminar</i>): signal;	6
УГ3: g	getSeminarsByCondition(<i>Seminar, List<seminar></seminar></i>): signal;	6
УГ4: g	getSeminarByID(<i>Seminar</i>): s <i>ignal</i> ;	6
УГ5: s	saveSeminar(<i>Seminar</i>): signal;	6
УГ6: g	getAllSeminars(<i>List<seminar></seminar></i>): signal;	6
УГ7: ç	getAllEducationalInstitutions(<i>List<educationalinstitution></educationalinstitution></i>): signal;	6
УГ8: с	createParticipant(<i>Participant</i>): signal;	6
УГ9: ç	getParticipantsByCondition(Participant, List <participant>): signal;</participant>	6
УГ10:	getParticipantByID(<i>Participant</i>): signal;	6
УГ11:	getAllParticipants(List <participant>): signal;</participant>	6
УГ12:	createSeminarSchedule(List <seminarschedule>): signal;</seminarschedule>	6

	УГ13: getSeminarSchedulesByCondition(SeminarSchedule, List <seminarschedule>)</seminarschedule>	-
	УГ14: getSeminarScheduleByID(<i>SeminarSchedule</i>): <i>signal</i> ;	
	УГ15: saveSeminarSchedule(SeminarSchedule): signal;	66
	Пројектовање структуре софтверског система	68
	3.2.4 Брокер базе података	72
	3.2.5 Архитектура софтверског система	73
	3.3 Пројектовање складишта података	74
	3.3.1 Релација admins	74
	3.3.2 Релација educationalInstitutions	74
	3.3.3 Релација seminars	74
	3.3.4 Релација participants	74
	3.3.5 Релација seminarSchedules	74
	3.3.6 Релација seminarEnrollments	74
	3.3.7 Релација seminarTopics	74
4.	Имплементација	75
	4.1 Заједнички пројекат	75
	domain	75
	exceptions	75
	intercomm	75
	util	75
	4.2 Серверски пројекат	76
	constants	76
	controller	76
	forms	76
	main	76
	repository	76
	repository/db	76
	repository/db/impl	76
	system_operations	76
	system_operations/admin	
	system_operations/educational_institution	76
	system_operations/participant	76
	system_operations/seminar	77
	system_operations/seminar_schedule	77
	table	77
	threads	77
	4.3 Клијентски пројекат	78
	communication	78

controller	
forms	78
main	78
table	78
- -естирање	79

1. Прикуп корисничких захтева

1.1 Опис задатка

Потребно је направити десктоп апликацију у програмском језику *Java* која ће се користити у сврхе вођења евиденције о одржавањима семинара предузећа Х. Пре него што уђе у софтверски систем администратор уноси приступне податке (корисничко име и лозинку) како би се пријавио у апликацију. По успешној пријави у софтверском систему администратор може начинити и изменити нови семинар и претраживати их. Може додати новог учесника (физичко лице), изменити га, као и убацити нов термин одржавања семинара, те учеснике који су се на њега пријавили. Администратор има увид у све термине семинара и може их претраживати према задатом критеријуму. Неопходно је обезбедити да више админа може користити апликацију истодобно.

1.2 Случаји кориштења

У апликацији установљено је девет случаја кориштења:

- 1) Пријава админа
- 2) Прављење семинара (сложен СК)
- 3) Измена семинара (сложен СК)
- 4) Претрага семинара
- 5) Прављење учесника
- 6) Претрага учесника
- 7) Прављење термина семинара
- 8) Измена термина семинара
- 9) Претрага термина семинара

Слика 1. Дијаграм случаја кориштења

СК1: Пријава админа

Назив СК

Пријава админа

Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен. Систем приказује форму за рад са админом.

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси податке за пријаву. (АПУСО)
- 2. Админ контролише да ли је исправно унео податке за пријаву. (АНСО)
- 3. Админ позива систем да врати админа са претходно унетим подацима. (АПСО)
- 4. Систем враћа админа коме одговарају подаци за пријаву. (СО)
- 5. Систем приказује админу поруку: "Успешно сте се пријавили на систем.". (ИА)

Алтернативна сценарија

- 5.1 Уколико систем није нашао админа коме одговара унето корисничко име и лозинка он приказује админу поруку: "Унели сте неисправне податке за пријаву.". (ИА)
- 5.2 Уколико систем не може пријавити админа он приказује админу поруку: "Систем Вас не може пријавити". (ИА)

СК2: Прављење семинара (сложен СК)

Назив СК

Прављење семинара

Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **админ** је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са семинаром.

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси податке за семинар. (АПУСО)
- 2. Админ контролише да ли је исправно унео податке за семинар. (АНСО)
- 3. Админ позива систем да направи семинар са претходно унетим подацима. (АПСО)
- 4. Систем прави семинар са претходно унетим подацима. (СО)
- 5. Систем приказује админу поруку: "Систем је додао семинар". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може направити семинар он приказује админу поруку: "Систем не може направити семинар". (ИА)

СКЗ: Измена семинара (сложен СК)

Назив СК

Измена семинара

Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и админ је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са семинаром.

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси вредност по којој претражује семинаре. (АПУСО)
- 2. Админ позива систем да нађе семинаре по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи семинаре по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу семинаре. (ИА)
- 5. Админ бира семинар. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита одабрани семинар. (АПСО)
- 7. Систем учитава семинар. (СО)
- 8. Систем приказује админу податке о семинару. (ИА)
- 9. Админ уноси (мења) податке о семинару. (АПУСО)
- 10. Админ контролише да ли је коректно унео податке о семинару. (АНСО)
- 11. Админ позива систем да запамти податке о семинару. (АПСО)
- 12. Систем памти податке о семинару. (СО)
- 13. Систем приказује админу поруку: "Систем је сачувао измене о семинару." (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе семинаре он приказује админу поруку "Систем не може наћи семинаре". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да учита податке о семинару он приказује админу поруку "Систем не може учитати семинар". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 13.1 Уколико систем не може да упамти податке о семинару он приказује админу поруку: "Систем не може запамтити семинар". (ИА)

СК4: Претрага семинара

Назив СК

Претрага семинара

Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **админ** је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са семинаром.

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси вредност по којој претражује семинаре. (АПУСО)
- 2. Админ позива систем да нађе семинаре по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи семинаре по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу семинаре. (ИА)
- 5. Админ бира семинар. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита семинар. (АПСО)
- 7. Систем учитава корисника. (СО)
- 8. Систем приказује админу податке о семинару. (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе семинаре он приказује админу поруку "Систем не може наћи семинаре". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да учита семинар он приказује админу поруку: "Систем не може учитати семинар". (ИА)

СК5: Прављење учесника

Назив СК

Прављење учесника

Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и админ је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са учесником.

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси податке за учесника. (АПУСО)
- 2. Админ контролише да ли је исправно унео податке за учесника. (АНСО)
- 3. Админ позива систем да направи учесника са претходно унетим подацима. (АПСО)
- 4. Систем прави учесника са претходно унетим подацима. (СО)
- 5. Систем приказује админу поруку: "Систем је направио учесника". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може направити учесника он приказује админу поруку: "Систем не може направити учесника". (ИА)

СК6: Претрага учесника

Назив СК

Претрага учесника

Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **админ** је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са учесником.

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси вредност по којој претражује учеснике. (АПУСО)
- 2. Админ позива систем да нађе учесника по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи учеснике по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу податке о учесницима. (ИА)
- 5. Админ бира учесника. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита учесника. (АПСО)
- 7. Систем учитава учесника. (СО)
- 8. Систем приказује админу податке о учеснику. (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе семинаре он приказује админу поруку "Систем не може наћи учеснике". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да учита учесника он приказује админу поруку: "Систем не може учитати учесника". (ИА)

СК7: Прављење термина семинара

Назив СК

Прављење термина семинара

Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен, админ је пријављен у систем. Учитана је листа учесника, листа семинара и листа образовних установа. Систем приказује форму за прављење термина семинара.

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси податке за термин семинара. (АПУСО)
- 2. Админ контролише да ли је исправно унео податке за термин семинара. (АНСО)
- 3. Админ **позива** систем да направи термин семинара са претходно унетим подацима. (АПСО)
- 4. Систем прави термин семинара са претходно унетим подацима. (СО)
- 5. Систем приказује админу поруку: "Систем је направио термин семинара". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може да направи термин семинара он приказује админу поруку: "Систем не може направити термин семинара". (ИА)

СК8: Измена термина семинара

Назив СК

Измена термина семинара

Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и админ је пријављен у систем. Учитана је листа учесника, листа семинара и листа образовних установа. Систем приказује форму за рад са термином семинара.

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси вредност по којој претражује термине семинара. (АПУСО)
- 2. Админ позива систем да нађе термине семинара по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи термине семинара по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу термине семинара. (ИА)
- 5. Админ бира термин семинара. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита термин семинара. (АПСО)
- 7. Систем учитава термин семинара.(СО)
- 8. Систем приказује админу термин семинара. (ИА)
- 9. Админ уноси/мења податке о термину семинара. (АПУСО)
- 10. Админ контролише да ли је исправно унео податке о термину семинара. (АНСО)
- 11. Админ позива систем да запамти податке о термину семинара. (АПСО)
- 12. Систем памти податке о термину семинара. (СО)
- 13. Систем приказује админу поруку: "Систем је запамтио термин семинара." (ИА)

Алтернативна сценарија

- 4.1 Уколико систем не може да нађе термине семинара он приказује админу поруку "Систем не може наћи термине семинара". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да учита термин семинара он приказује админу поруку "Систем не може учитати термин семинара". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 13.1 Уколико систем не може да запамти термин семинара он приказује админу поруку: "Систем не може запамтити термин семинара". (ИА)

СК9: Претрага термина семинара

Назив СК

Претрага термина семинара

Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **админ** је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са термином семинара.

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси вредност по којој претражује термине семинара. (АПУСО)
- 2. Админ позива систем да нађе термине семинара по задатој вредности. (АПСО)
- 3. Систем тражи термине семинара по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу термине семинара. (ИА)
- 5. Админ бира термин семинара. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита термин семинара. (АПСО)
- 7. Систем учитава термин семинара.(СО)
- 8. Систем приказује админу термин семинара. (ИА)

Алтернативна сценарија

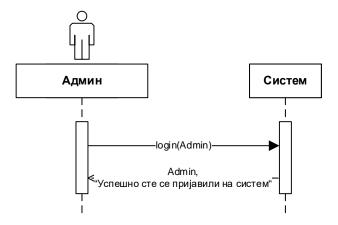
- 4.1 Уколико систем не може да нађе термине семинара он приказује админу поруку "Систем не може наћи термине семинара". Прекида се извршење сценарија. (ИА)
- 8.1 Уколико систем не може да учита термин семинара он приказује админу поруку "Систем не може учитати термин семинара". (ИА)

2. Анализа

2.1 Системски дијаграми секвенци

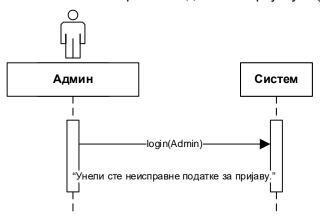
ДС1: Пријава админа

- 1. Админ позива систем да врати админа са претходно унетим подацима. (АПСО)
- 2. Систем приказује админу поруку: "Успешно сте се пријавили на систем". (ИА)

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем није нашао админа коме одговара унето корисничко име и лозинка он приказује админу поруку: "Унели сте неисправне податке за пријаву.". (ИА)

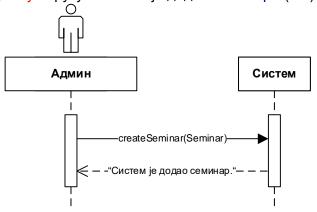
2.2 Уколико систем не може пријавити админа он приказује админу поруку: "Систем Вас не може пријавити". (ИА)

Са наведених секвенцних дијаграма уочава се једна системска операција: signal login(Admin).

ДС2: Прављење семинара (сложен СК)

- 1. Админ позива систем да направи семинар са претходно унетим подацима. (АПСО)
- 2. Систем приказује админу поруку: "Систем је додао семинар". (ИА)

Алтернативна сценарија

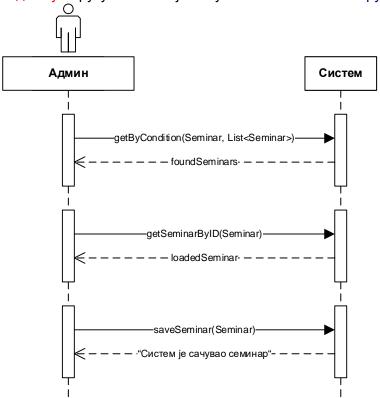
2.1 Уколико систем не може направити семинар он приказује админу поруку: "Систем не може направити семинар". (ИА)

Са наведених секвенцних дијаграма уочава се једна системска операција: signal createSeminar(Seminar).

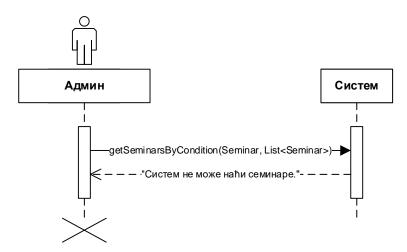
ДС3: Измена семинара (сложен СК)

- 1. Админ позива систем да нађе семинаре по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем приказује админу семинаре. (ИА)
- 3. Админ позива систем да учита одабрани семинар. (АПСО)
- 4. Систем приказује админу податке о семинару. (ИА)
- 5. Админ позива систем да запамти податке о семинару. (АПСО)
- 6. Систем приказује админу поруку: "Систем је сачувао измене о семинару." (ИА)

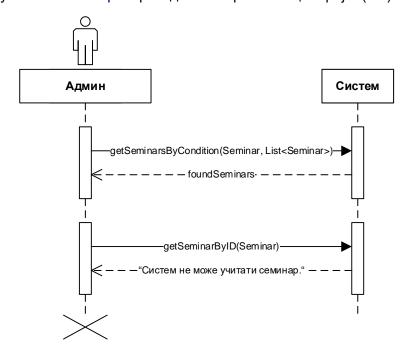

Алтернативна сценарија

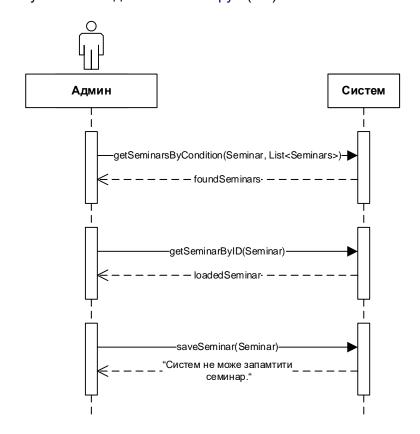
2.1 Уколико систем не може да нађе семинаре он приказује админу поруку "Систем не може наћи семинаре". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да учита податке о семинару он приказује админу поруку "Систем не може учитати семинар". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

6.1 Уколико систем не може да упамти податке о семинару он приказује админу поруку: "Систем не може упамтити податке о семинару". (ИА)

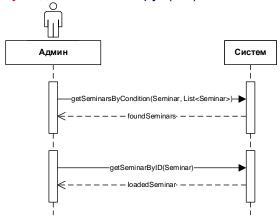

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се три системске операције:

- signal getSeminarsByCondition(Seminar, List<Seminar>);
- 2. signal getSeminarByID(Seminar);
- 3. signal saveSeminar(Seminar).

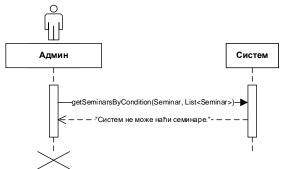
ДС4: Претрага семинара

- 1. Админ позива систем да нађе семинаре по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем приказује админу семинаре. (ИА)
- 3. Админ позива систем да учита семинар. (АПСО)
- 4. Систем приказује админу податке о семинару. (ИА)

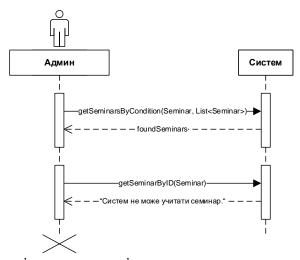

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да нађе семинаре он приказује админу поруку "Систем не може наћи семинаре". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да учита семинар он приказује админу поруку: "Систем не може учитати семинар". (ИА)

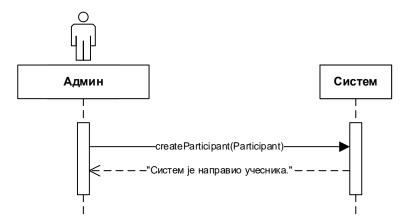

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се две системске операције:

- 1. signal getSeminarsByCondition(Seminar, List<Seminar>);
- 2. signal getSeminarByID(Seminar).

ДС5: Прављење учесника

- 1. Форма позива систем да учита листу образовних установа. (АПСО)
- 2. Систем враћа форми листу образовних установа. (ИА)
- 3. Админ позива систем да направи учесника са претходно унетим подацима. (АПСО)
- 4. Систем приказује админу поруку: "Систем је направио учесника". (ИА)

Алтернативна сценарија

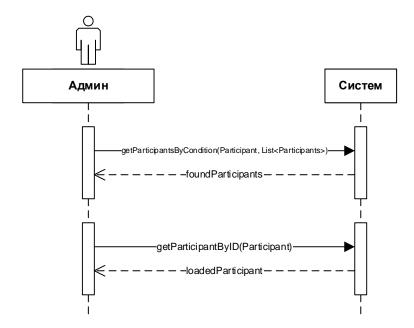
4.1 Уколико систем не може направити учесника он приказује админу поруку: "Систем не може направити учесника". (ИА)

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се две системске операције: signal getAllEducationalInstitutions(List<EducationalInstitution>); signal createParticipant(Participant).

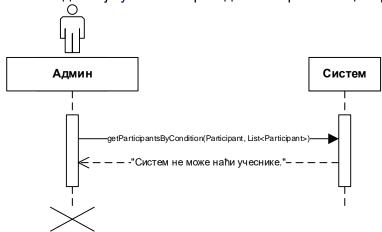
ДС6: Претрага учесника

- 1. Админ позива систем да нађе учесника по задатој вредности. (АПСО)
- 2. Систем приказује админу податке о учесницима. (ИА)
- 3. Админ позива систем да учита учесника. (АПСО)
- 4. Систем приказује админу податке о учеснику. (ИА)

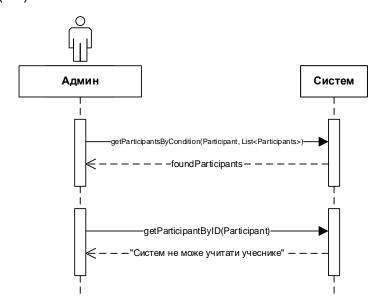

Алтернативна сценарија

2.1 Уколико систем не може да нађе учеснике прекида се извршење сценарија. (ИА)

4.1 Уколико систем не може да учита учесника он приказује админу поруку: "Систем не може учитати учесника". (ИА)

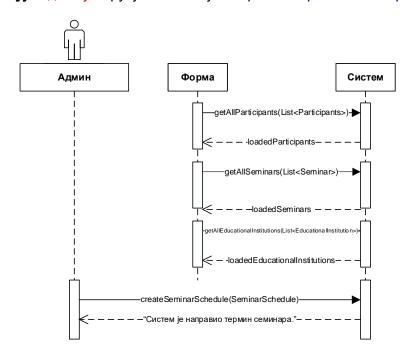

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се две системске операције:

- 1. signal getParticipantsByCondition(Participant, List<Participant>);
- signal getParticipantByID(Participant);

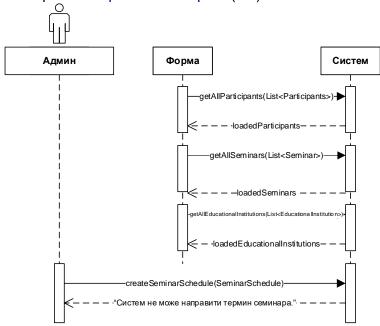
ДС7: Прављење термина семинара

- 1. Форма позива систем да учита листу учесника. (АПСО)
- 2. Систем враћа форми листу учесника. (ИА)
- 3. Форма позива систем да учита листу семинара. (АПСО)
- 4. Систем враћа форми листу семинара. (ИА)
- 5. Форма позива систем да учита листу образовних установа. (АПСО)
- 6. Систем враћа форми листу образовних установа. (ИА)
- 7. **Админ позива** систем да направи термин семинара са претходно унетим подацима. (АПСО)
- 8. Систем приказује админу поруку: "Систем је направио термин семинара". (ИА)

Алтернативна сценарија

8.1 Уколико систем не може да направи термин семинара он приказује админу поруку: "Систем не може направити термин семинара". (ИА)

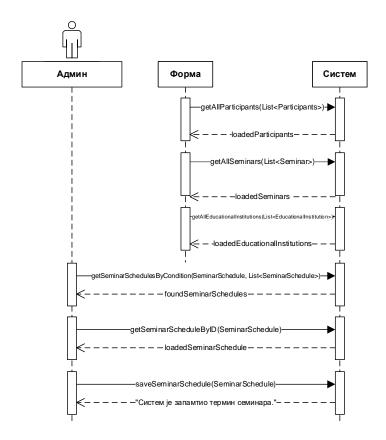

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се четири системске операције:

- signal getAllParticipants(List<Participant>);
- signal getAllSeminars(List<Seminar>);
- 3. signal **getAllEducationalInstitutions(**List<EducationalInstitution>**)**;
- 4. signal createSeminarSchedule(List<SeminarSchedule>);

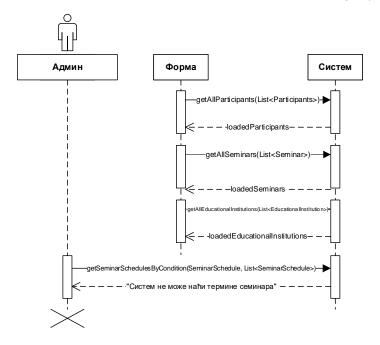
ДС8: Измена термина семинара

- 1. Форма позива систем да учита листу учесника. (АПСО)
- 2. Систем враћа форми листу учесника. (ИА)
- 3. Форма позива систем да учита листу семинара. (АПСО)
- 4. Систем враћа форми листу семинара. (ИА)
- 5. Форма позива систем да учита листу образовних установа. (АПСО)
- 6. Систем враћа форми листу образовних установа. (ИА)
- 7. Админ позива систем да нађе термине семинара по задатој вредности. (АПСО)
- 8. Систем приказује админу термине семинара. (ИА)
- 9. Админ позива систем да учита термин семинара. (АПСО)
- 10. Систем приказује админу термин семинара. (ИА)
- 11. Админ позива систем да запамти податке о термину семинара. (АПСО)
- 12. Систем приказује админу поруку: "Систем је запамтио термин семинара." (ИА)

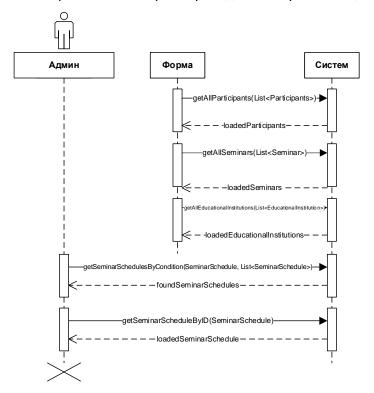

Алтернативна сценарија

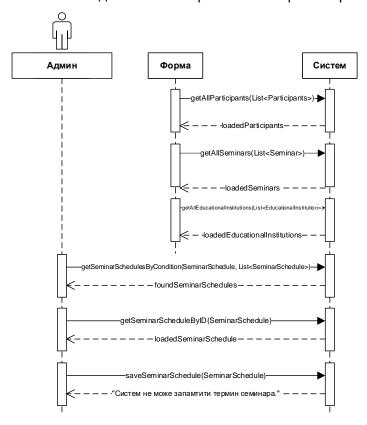
8.1 Уколико систем не може да нађе термине семинара он приказује админу поруку "Систем не може наћи термине семинара". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

10.1 Уколико систем не може да учита термине семинара он приказује админу поруку "Систем не може учитати термине семинаре". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

12.1 Уколико систем не може да запамти термин семинара он приказује админу поруку:

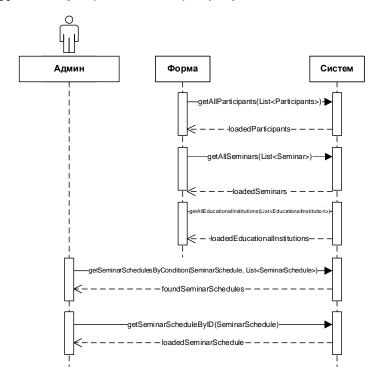
"Систем не може запамтити термин семинара". (ИА)

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се следеће системске операције:

- signal getAllParticipants(List<Participant>);
- signal getAllSeminars(List<Seminar>);
- 3. signal getAllEducationalInstitutions(List<EducationalInstitution>);
- 4. signal getSeminarSchedulesByCondition(SeminarSchedule, List<SeminarSchedule>);
- 5. signal getSeminarScheduleByID(SeminarSchedule);
- 6. signal saveSeminarSchedule(SeminarSchedule);

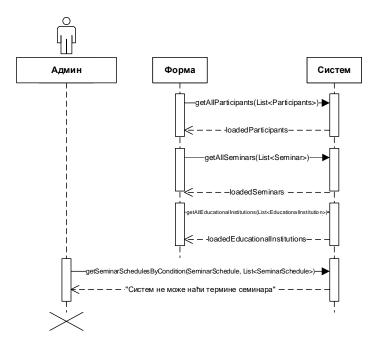
ДС9: Претрага термина семинара

- 1. Форма позива систем да учита листу учесника. (АПСО)
- 2. Систем враћа форми листу учесника. (ИА)
- 3. Форма позива систем да учита листу семинара. (АПСО)
- 4. Систем враћа форми листу семинара. (ИА)
- 5. Форма позива систем да учита листу образовних установа. (АПСО)
- 6. Систем враћа форми листу образовних установа. (ИА)
- 7. Админ позива систем да нађе термине семинара по задатој вредности. (АПСО)
- 8. Систем приказује админу термине семинара. (ИА)
- 9. Админ позива систем да учита термин семинара. (АПСО)
- 10. Систем приказује админу термин семинара. (ИА)

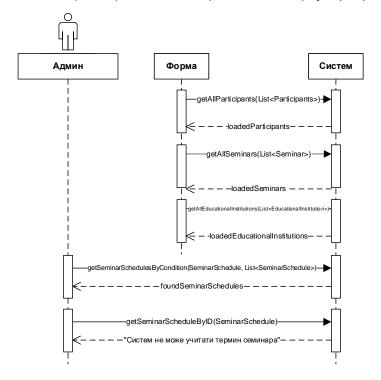

Алтернативна сценарија

8.1 Уколико систем не може да нађе термине семинара он приказује админу поруку "Систем не може наћи термине семинара". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

10.1 Уколико систем не може да учита термин семинара он приказује админу поруку "Систем не може учитати термин семинара". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

Са наведених секвенцних дијаграма уочавају се следеће системске операције:

- signal getAllParticipants(List<Participant>);
- 2. signal getAllSeminars(List<Seminar>);
- 3. signal **getAllEducationalInstitutions(**List<EducationalInstitution>);
- 4. signal getSeminarSchedulesByCondition(SeminarSchedule, List<SeminarSchedule>);
- signal getSeminarScheduleByID(SeminarSchedule);

На основу анализе сценарија свих случајева кориштења добивено је 15 системских операција које треба пројектовати:

- 1. signal login(Admin)
- 2. signal createSeminar(Seminar)
- 3. signal getSeminarsByCondition(Seminar, List<Seminar>);
- 4. signal getSeminarByID(Seminar);
- 5. signal saveSeminar(Seminar).
- signal getAllSeminars(List<Seminar>);
- 7. signal **getAllEducationalInstitutions(**List<EducationalInstitution>**)**;
- 8. signal createParticipant(Participant).
- 9. signal getParticipantsByCondition(Participant, List<Participant>);
- 10. signal getParticipantByID(Participant);
- 11. signal getAllParticipants(List<Participant>);
- 12. signal createSeminarSchedule(List<SeminarSchedule>);
- 13. signal getSeminarSchedulesByCondition(SeminarSchedule, List<SeminarSchedule>);
- 14. signal getSeminarScheduleByID(SeminarSchedule);
- 15. signal saveSeminarSchedule(SeminarSchedule).

2.2 Дефинисање уговора о системским операцијама

УГ1: login(Admin): signal;

Веза са СК: *СК1* Предуслови:

Постуслови: Админ је пријављен.

УГ2: createSeminar(Seminar): signal;

Веза са СК: СК2

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Seminar морају бити

задовољена.

Постуслови: Семинар је направљен.

УГ3: getSeminarsByCondition(Seminar, List<Seminar>): signal;

Beза са СК: СКЗ, СК4

Предуслови: Постуслови:

УГ4: getSeminarByID(Seminar): signal;

Beза са СК: СК3, СК4

Предуслови: Постуслови:

УГ5: saveSeminar(Seminar): signal;

Веза са СК: СКЗ

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Seminar морају бити

задовољена.

Постуслови: Подаци о семинару су запамћени.

УГ6: getAllSeminars(*List*<*Seminar*>): signal;

Beзa ca CK: CK7, CK8, CK9

Предуслови: Постуслови:

УГ7: getAllEducationalInstitutions(List<EducationalInstitution>): signal;

Веза са СК: *СК4* Предуслови: Постуслови:

УГ8: createParticipant(Participant): signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Participant морају бити

задовољена.

Постуслови: Направљен је учесник.

УГ9: getParticipantsByCondition(Participant, List<Participant>): signal;

Веза са СК: *СК6* Предуслови: Постуслови:

УГ10: getParticipantByID(Participant): signal;

Веза са СК: СК6 Предуслови: Постуслови:

ΥΓ11: getAllParticipants(*List<Participant>*): signal;

Beзa ca CK: CK7, CK8, CK9

Предуслови: Постуслови:

УГ12: createSeminarSchedule(List<SeminarSchedule>): signal;

Веза са СК: СК7

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом SeminarSchedule морају

бити задовољена.

Постуслови: Направљен је термин семинара.

УГ13: getSeminarSchedulesByCondition(SeminarSchedule, List<SeminarSchedule>):

signal;

Beза са СК: СК8, СК9

Предуслови: Постуслови:

УГ14: getSeminarScheduleByID(SeminarSchedule): signal;

Веза са СК: СК8, СК9

Предуслови: Постуслови:

УГ15: saveSeminarSchedule(SeminarSchedule): signal;

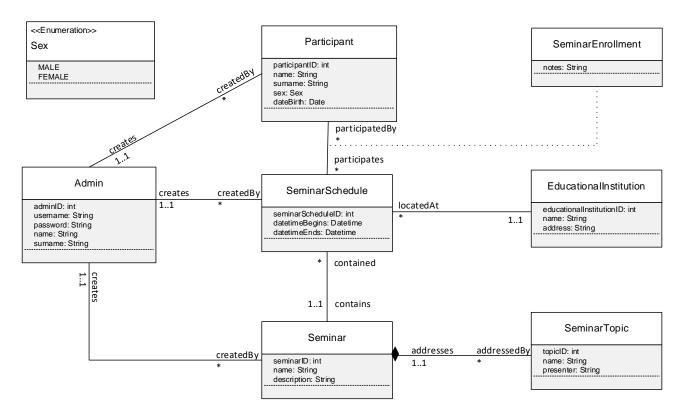
Веза са СК: *СК8*

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом SeminarSchedule морају

бити задовољена.

Постуслови: Подаци о термину семинара су запамћени.

2.3 Концептуални (доменски) модел

Слика 2. Концептуални модел

2.4 Релациони модел

admins(adminID, username, password, name, surname)

participants(participantID, name, surname, sex, dateBirth, createdByAdminID)

seminars(<u>seminarID</u>, name, description, *createdByAdminID*)

educationalInstitutions(educationalInstitutionID, name, address)

seminarSchedules(<u>seminarScheduleID</u>, datetimeBegins, datetimeEnds, *createdByAdminID*, *seminarID*, *educationalInstitutionID*)

seminarEnrollments(<u>seminarScheduleID</u>, <u>participantID</u>, notes)

seminarTopics(seminarID, topicID, name, presenter)

2.5 Табеле ограничења

	Релација admins	Проста вредносна ограничења		Сложена в огран	Структурна ограничења	
	Име атрибута	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузависност атрибута једне релације	Међузависност атрибута више релација	INSERT /
	adminID	int	not null			UPDATE CASCADES
Атрибути	username	String	not null and unique and length < 30			seminars, seminarSchedules , participants
Ат	password	String	not null and length < 30			
	name	String	not null and length < 30			DELETE RESTRICTED
	surname	String	not null and length < 30			seminars, seminarSchedules , participants

Релација participants		Проста вредносна ограничења		Сложена в ограні	Структурна ограничења	
	Име атрибута	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузависност атрибута једне релације	Међузависност атрибута више релација	INSERT RESTRICTED admins
	participantID	int	not null			UPDATE CASCADES seminarEnrollment s UPDATE RESTRICTED admins
бути	name	String	not null and length < 30			
Атрибути	surname	String	not null and length < 30			
	sex	String	not null and length < 6			
	dateBirth	Date	not null			DELETE RESTRICTED seminarEnrollment
	createdByAdm inID	int	not null			S

Релација seminars		Проста вредносна ограничења		Сложена в огран	Структурна ограничења	
	Име атрибута	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузависност атрибута једне релације	Међузависност атрибута више релација	INSERT RESTRICED admins
Z	seminarID	int	not null			UPDATE CASCADES seminarSchedule, seminarTopics UPDATE RESTRICTED admins DELETE RESTRICED seminarSchedule, seminarTopics
Атрибути	name	String	not null and length < 60			
	description	String	not null and length < 200			
	createdByAdmin ID	int	not null			

Релација educationall nstitutions		Проста вредносна ограничења		Сложена в огран	Структурна ограничења	
И	Име атрибута	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузависност атрибута једне релације	Међузависност атрибута више релација	INSERT / UPDATE CASCADES
Атрибути	educationalIns titutionID	int	not null			seminarSchedules
Атр	name	String	not null and length < 30			DELETE RESTRICTED seminarSchedules
	address	String	not null and length < 60			

Релација seminarSch edules		Проста вредносна ограничења		Сложена вредносна ограничења		Структурна ограничења
Ти	Име атрибута	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузависност атрибута једне релације	Међузависност атрибута више релација	INSERT RESTRICTED seminars, admins, educationalInstituti ons
Атрибу	seminarSched uleID	int	not null			UPDATE CASCADES
•	datetimeBegin s	Datetime	not null			seminarEnrollment s RESTRICTED

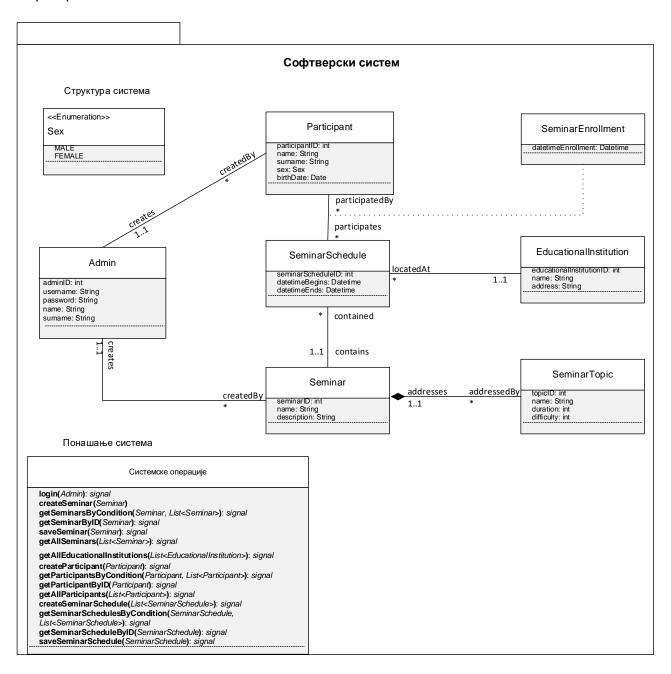
createdByAdm inID	int	not null		seminars, admins, educationalInstituti ons
seminarID	int	not null		DELETE
educationalIns titutionID	int	not null		RESTRICTED seminarEnrollment s

Релација seminarEnroll ments		Проста вредносна ограничења		Сложена вредносна ограничења		Структурна ограничења
	Име атрибута	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузависност атрибута једне релације	Међузависност атрибута више релација	INSERT RESTRICTED seminarSchedule s, participants
ўти	seminarSched uleID	int	not null			UPDATE RESTRICTED seminarSchedule s, participants
Атрибути	participantID	int	not null			
	notes	String				DELETE /

Релација seminarTopic s		Проста вредносна ограничења		Сложена вредносна ограничења		Структурна ограничења
	Име атрибута	Тип атрибута	Вредност атрибута	Међузависност атрибута једне релације	Међузависност атрибута више релација	INSERT RESTRICTED seminars
Z	seminarID	int	not null			
Атрибути	seminarTopicI D	int	not null			UPDATE RESTRICTED seminars
	name	String	not null and length < 60			
	presenter	String	not null and length < 60			DELETE /

2.6 Пословна логика

Као исход рашчлањања сценарија СК и прављења концептуалног модела изнедрена је пословна логика софтверског система која је саздана од логичке структуре и понашања софтверског система:

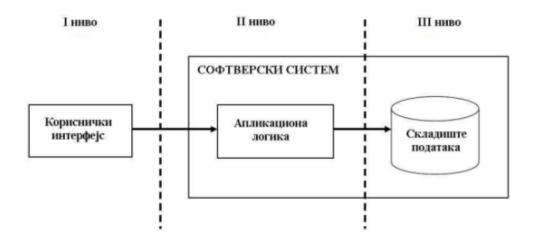
Слика 3. Пословна логика софтверског система

3. Пројектовање

Фаза пројектовања служи описати физичку структуру и понашање софтверског система (архитектуру софтверског система). У те сврхе потребно је пројектовати кориснички интерфејс, односно сучеље (екранске форме за унос података GUI координатор...), апликациону логику (главни контролер пословне и апликационе логике), перзистентни оквир за рад са подацима (брокер базе података, апстрактни и специфични репозиторијум...) и саму базу података.

Архитектура софтверског система према *MVC* узору је трослојна и састоји се од следећих чинилаца:

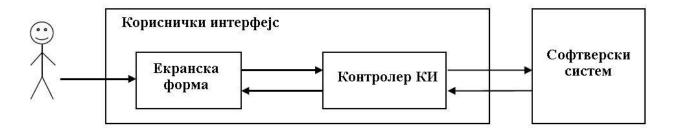
- Корисничко сучеље (интерфејс) -> на страни клијента
- Апликациона логика -> на страни сервера
- Складиште података -> на страни сервера

Слика 4. Трослојна архитектура према MVC узору

3.1 Пројектовање корисничког сучеља (интерфејса)

Корисничко сучеље (интерфејс) представља улазно-излазни саставни чинилац софтверског система, при чему се састоји од екранске форме и контролера корисничког сучеља (сл. 5).

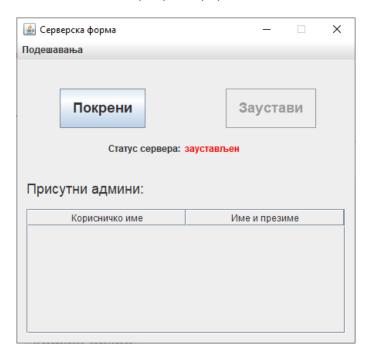

Слика 5. Унутрашњост корисничког сучеља

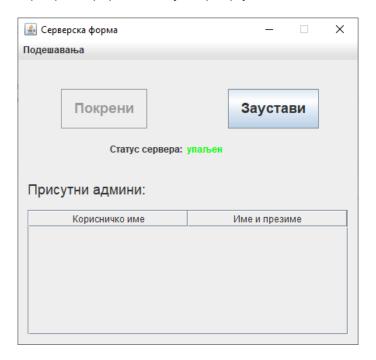
3.1.1 Пројектовање екранских форми

Серверска форма

Када је сервер угашен овако изгледа серверска форма:

Испод се даје приказ серверске форме када је сервер упаљен:

СК1: Пријава админа

Назив СК

Пријава админа

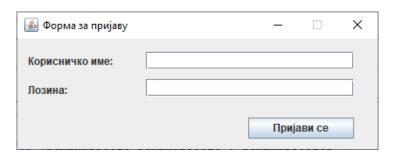
Актори СК

Админ

Учесници СК

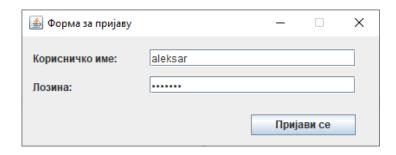
Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен. Систем приказује форму за рад са админом.

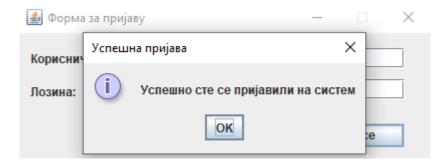

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси податке за пријаву. (АПУСО) Опис акције: Админ уноси у поље "Корисничко име:" своје корисничко име, а у поље "Лозинка:" лозинку.
- 2. Админ контролише да ли је исправно унео податке за пријаву. (АНСО)

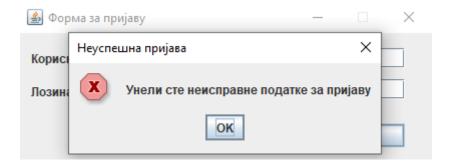

- 3. Админ позива систем да врати админа са претходно унетим подацима. (АПСО) Опис акције: Админ притиском на пуце (дугме) "Пријави се" позива системску операцију login(Admin) која пријављује админа са унетим подацима.
- 4. Систем враћа админа коме одговарају подаци за пријаву. (СО)
- 5. Систем приказује админу поруку: "Успешно сте се пријавили на систем.". (ИА)

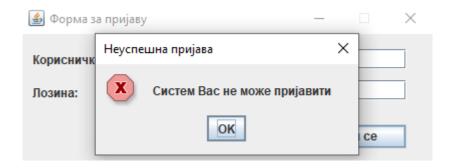

Алтернативна сценарија

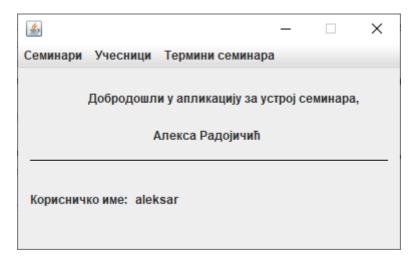
5.1 Уколико систем није нашао админа коме одговара унето корисничко име и лозинка он приказује админу поруку: "Унели сте неисправне податке за пријаву". (ИА)

5.2 Уколико систем не може пријавити админа он приказује админу поруку: "Систем Вас не може пријавити". (ИА)

По успешној пријави отвара се главна форма која изгледа овако:

СК2: Прављење семинара (сложен СК)

Назив СК

Прављење семинара

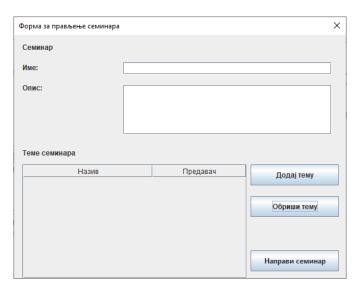
Актори СК

Админ

Учесници СК

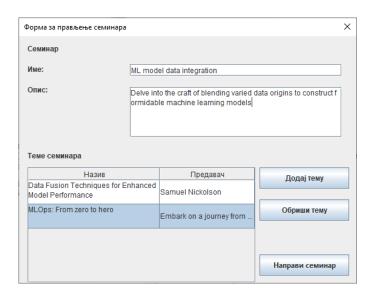
Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и **админ** је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са семинаром.

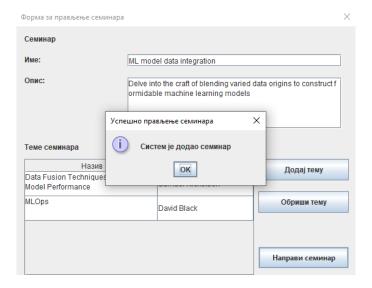

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси податке за семинар. (АПУСО)
- 2. Админ контролише да ли је исправно унео податке за семинар. (АНСО)

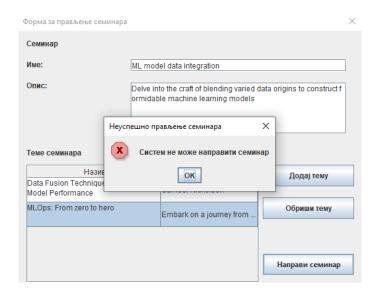

- 3. Админ позива систем да направи семинар са претходно унетим подацима. (АПСО) Опис акције: Админ притиском на пуце "Направи семинар" позива системску операцију createSeminar(Seminar) прави семинар.
- 4. Систем прави семинар са претходно унетим подацима. (СО)
- 5. Систем приказује админу поруку: "Систем је додао семинар". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може направити семинар он приказује админу поруку: "Систем не може направити семинар". (ИА)

СК3: Измена семинара (сложен СК)

Назив СК

Измена семинара

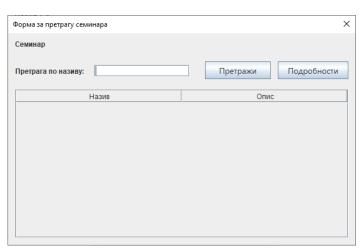
Актори СК

Админ

Учесници СК

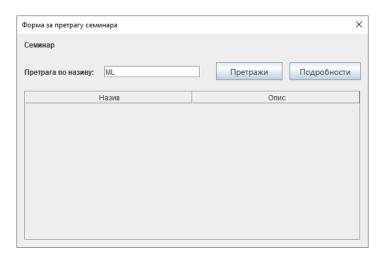
Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и админ је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са семинаром.

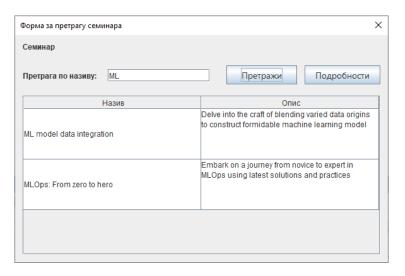

Основни сценарио СК

1. Админ уноси вредност по којој претражује семинаре. (АПУСО)

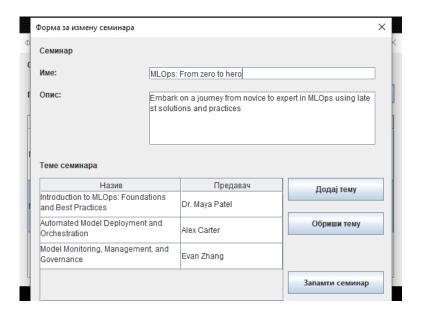
- 2. Админ позива систем да нађе семинаре по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Админ уноси критеријум претраге семинара у поље "Претрага по називу:" и притиском на пуце "Претражи" позива системску операцију getSeminarsByCondition(Seminar, List<Seminar>) која проналази семинаре и приказује их у табели.
- 3. Систем тражи семинаре по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу семинаре. (ИА)

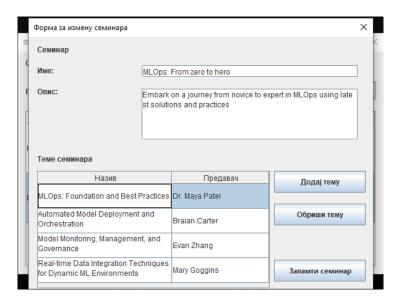
- 5. Админ бира семинар. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита одабрани семинар. (АПСО)

<u>Опис акције</u>: Админ означава (бира) ред табеле, односно семинар и стиском на пуце "Подробности" позива системску операцију **getSeminarByID**(*Seminar*) која учитава изабрани семинар.

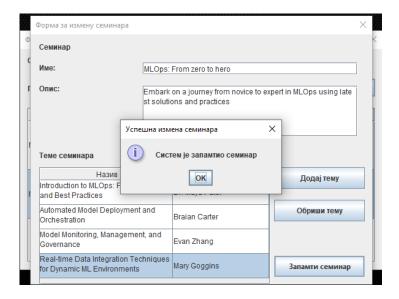
- 7. Систем учитава семинар. (СО)
- 8. Систем приказује админу податке о семинару. (ИА)

- 9. Админ уноси (мења) податке о семинару. (АПУСО)
- 10. Админ контролише да ли је коректно унео податке о семинару. (АНСО)

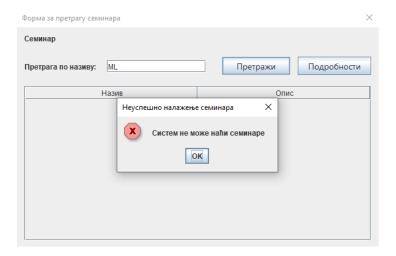

- 11. Админ позива систем да запамти податке о семинару. (АПСО) Опис акције: Админ притиском на пуце "Запамти семинар" позива системску операцију saveSeminar(Seminar) која памти податке о семинару.
- 12. Систем памти податке о семинару. (СО)
- 13. Систем приказује админу поруку: "Систем је сачувао измене о семинару." (ИА)

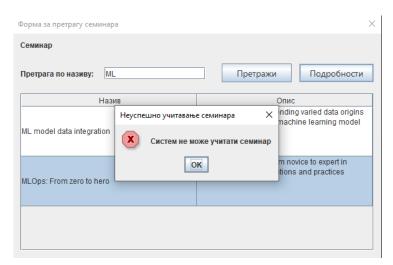

Алтернативна сценарија

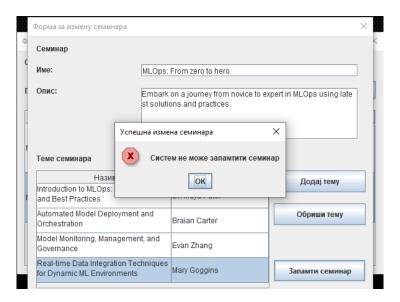
4.1 Уколико систем не може да нађе семинаре он приказује админу поруку "Систем не може наћи семинаре". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да учита податке о семинару он приказује админу поруку "Систем не може учитати семинар". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

13.1 Уколико систем не може да упамти податке о семинару он приказује админу поруку: "Систем не може запамтити семинар". (ИА)

СК4: Претрага семинара

Назив СК

Претрага семинара

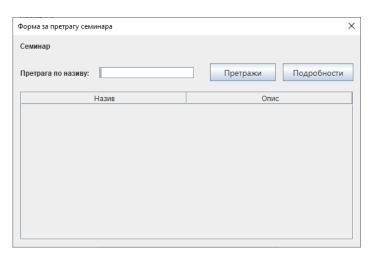
Актори СК

Админ

Учесници СК

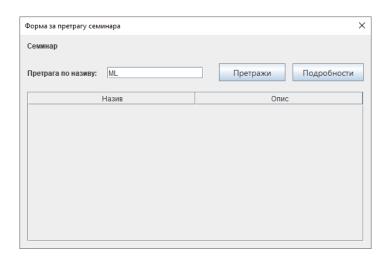
Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и <mark>админ</mark> је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са семинаром.

Основни сценарио СК

1. Админ уноси вредност по којој претражује семинаре. (АПУСО)

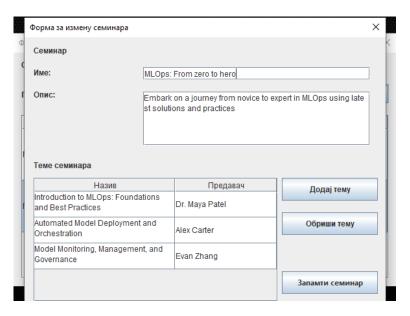
- 2. Админ позива систем да нађе семинаре по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Админ уноси критеријум претраге семинара у поље "Search criteria:" и притиском на пуце "Search" позива системску операцију findSeminars(Seminar, List<Seminar>) која проналази семинаре и приказује их у табели.
- 3. Систем тражи семинаре по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу семинаре. (ИА)

- 5. Админ бира семинар. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита семинар. (АПСО)

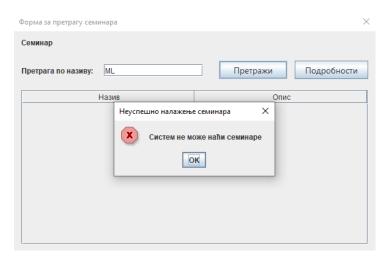
<u>Опис акције</u>: Админ означава (бира) ред табеле, односно семинар и стиском на пуце "Details" позива системску операцију **getSeminar(**Seminar**)** која учитава изабрани семинар.

- 7. Систем учитава корисника. (СО)
- 8. Систем приказује админу податке о семинару. (ИА)

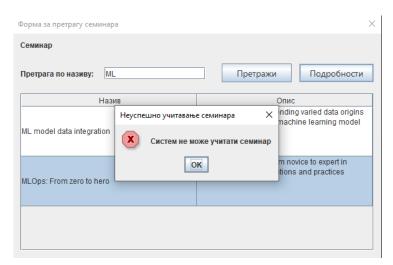

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе семинаре он приказује админу поруку "Систем не може наћи семинаре". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да учита податке о семинару он приказује админу поруку "Систем не може учитати семинар". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

СК5: Прављење учесника

Назив СК

Прављење учесника

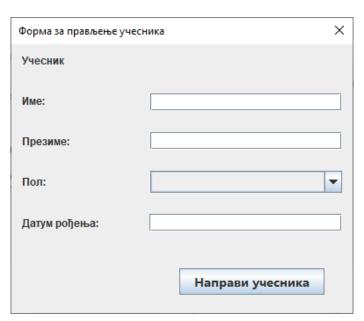
Актори СК

Админ

Учесници СК

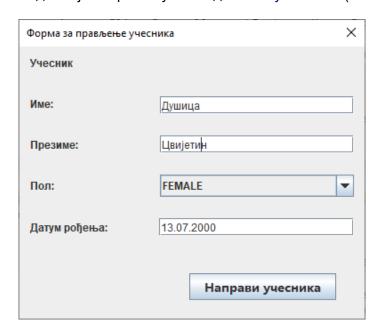
Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и админ је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са учесником.

Основни сценарио СК

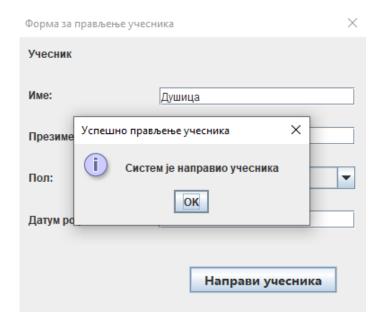
- 1. Админ уноси податке за учесника. (АПУСО)
- 2. Админ контролише да ли је исправно унео податке за учесника. (АНСО)

3. Админ позива систем да направи учесника са претходно унетим подацима. (АПСО)

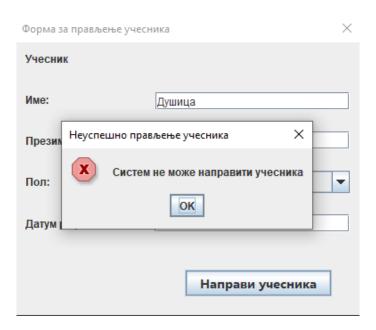
<u>Опис акције</u>: Админ притиском на пуце "Направи учесника" позива системску операцију **createParticipant(***Participant***)** прави учесника.

- 4. Систем прави учесника са претходно унетим подацима. (СО)
- 5. Систем приказује админу поруку: "Систем је направио учесника". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може направити учесника он приказује админу поруку: "Систем не може направити учесника". (ИА)

СК6: Претрага учесника

Назив СК

Претрага учесника

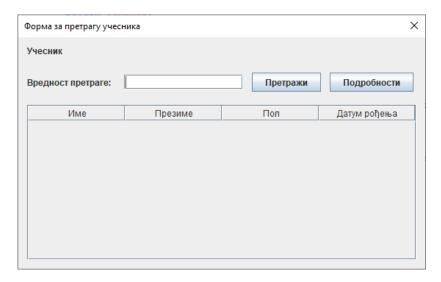
Актори СК

Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и админ је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са учесником.

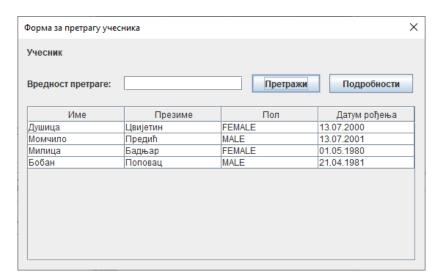

Основни сценарио СК

- 1. Админ уноси вредност по којој претражује учеснике. (АПУСО)
- 2. Админ позива систем да нађе учесника по задатој вредности. (АПСО)

<u>Опис акције</u>: Админ уноси критеријум претраге семинара у поље "Вредност претраге:" и притиском на пуце "Претражи" позива системску операцију **getParticipantsByCondition**(*Participant*, *List<Participant>*) која проналази учеснике и приказује их у табели.

- 3. Систем тражи учеснике по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу податке о учесницима. (ИА)

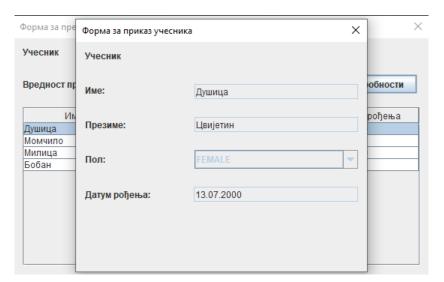

- 5. Админ бира учесника. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита учесника. (АПСО)

<u>Опис акције</u>: Админ означава (бира) ред табеле, односно учесника и стиском на пуце "Подробности" позива системску операцију **getParticipantByID**(*Participant*) која учитава изабраног учесника.

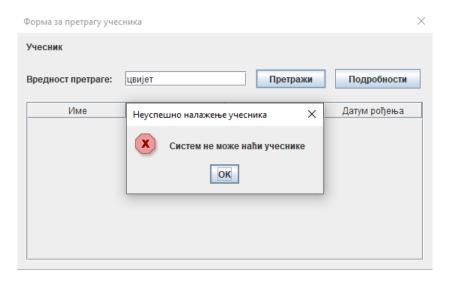
7. Систем учитава учесника. (СО)

8. Систем приказује админу податке о учеснику. (ИА)

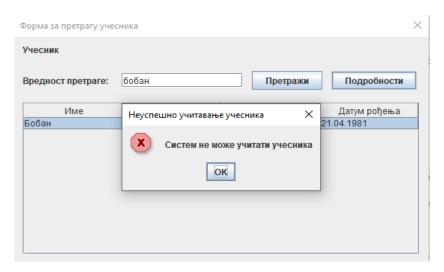

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе семинаре он приказује админу поруку "Систем не може наћи учеснике". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да учита учесника он приказује админу поруку: "Систем не може учитати учесника". (ИА)

СК7: Прављење термина семинара

Назив СК

Прављење термина семинара

Актори СК

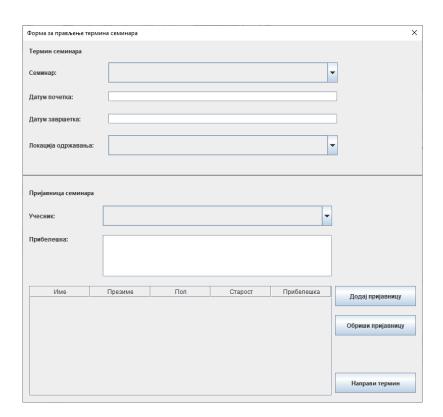
Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

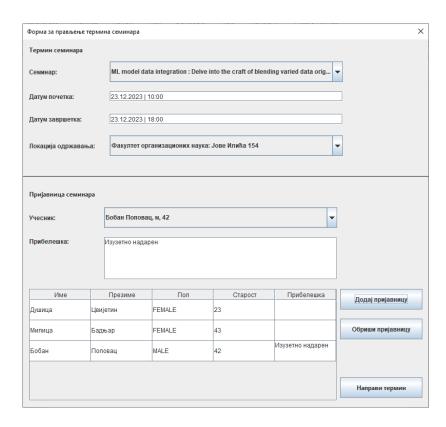
Предуслов: Систем је укључен, админ је пријављен у систем. Учитана је листа учесника, листа семинара и листа образовних установа. Систем приказује форму за прављење термина семинара.

Опис акције: У падајућу листу поља "Семинар:" се попуњавају семинари позивом системске операције **getAllSeminars**(*List*<*Seminar*>). У падајућу листу поља "Локација одржавања:" се попуњавају образовне установе позивом системске операције **getAllEducationalInstitutions**(*List*<*EducationalInstitution*>). У падајућу листу поља "Учесник:" се попуњавају учесници позивом системске операције **getAllParticipants**(*List*<*Participant*>).

Основни сценарио СК

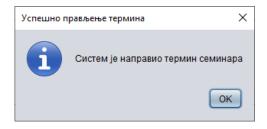
- 1. Админ уноси податке за термин семинара. (АПУСО)
- 2. Админ контролише да ли је исправно унео податке за термин семинара. (АНСО)

3. Админ **позива** систем да направи термин семинара са претходно унетим подацима. (АПСО)

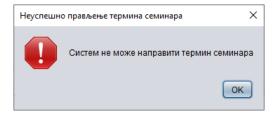
<u>Опис акције</u>: Админ притиском на пуце "Направи термин" позива системску операцију **createSeminarSchedule**(*List<SeminarSchedule>*) прави термин семинара.

- 4. Систем прави термин семинара са претходно унетим подацима. (СО)
- 5. Систем приказује админу поруку: "Систем је направио термин семинара". (ИА)

Алтернативна сценарија

5.1 Уколико систем не може да направи термин семинара он приказује админу поруку: "Систем не може направити термин семинара". (ИА)

СК8: Измена термина семинара

Назив СК

Измена термина семинара

Актори СК

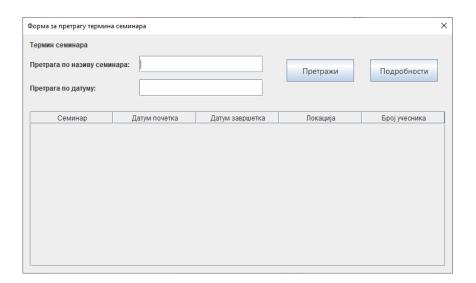
Админ

Учесници СК

Админ и систем (програм)

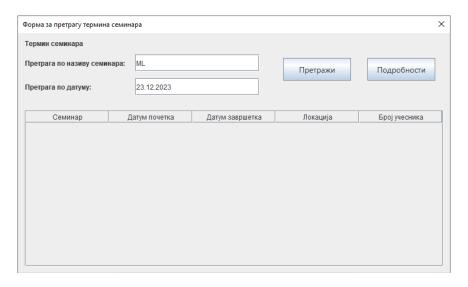
Предуслов: Систем је укључен и админ је пријављен у систем. Учитана је листа учесника, листа семинара и листа образовних установа. Систем приказује форму за рад са термином семинара.

Опис акције: У падајућу листу поља "Семинар:" се попуњавају семинари позивом системске операције **getAllSeminars**(*List<Seminar>*). У падајућу листу поља "Локација одржавања:" се попуњавају образовне установе позивом системске операције **getAllEducationalInstitutions**(*List<EducationalInstitution>*). У падајућу листу поља "Учесник:" се попуњавају учесници позивом системске операције **getAllParticipants**(*List<Participant>*).

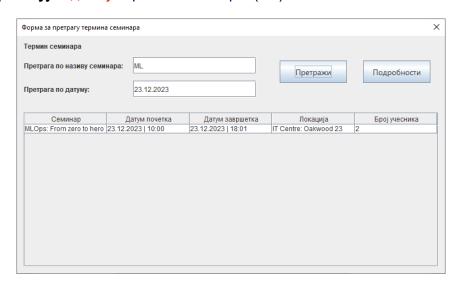

Основни сценарио СК

1. Админ уноси вредност по којој претражује термине семинара. (АПУСО)

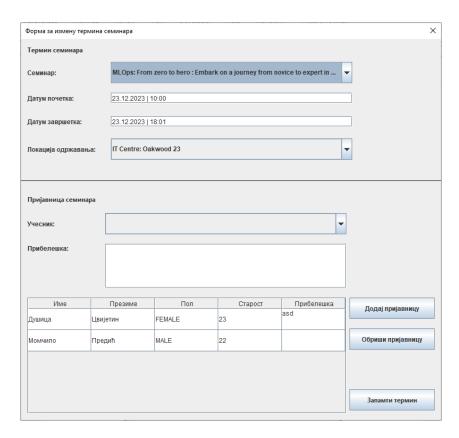
- 2. Админ позива систем да нађе термине семинара по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Админ уноси критеријуме претраге термина семинара у поља "Претрага по називу семинара:" и "Претрага по датуму:" и притиском на пуце "Претражи" позива системску операцију getSeminarSchedulesByCondition(SeminarSchedule, List<SeminarSchedule>) која проналази термине семинара и приказује их у табели.
- 3. Систем тражи термине семинара по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу термине семинара. (ИА)

- 5. Админ бира термин семинара. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита термин семинара. (АПСО)

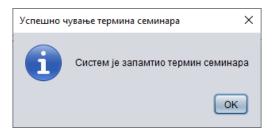
Опис акције: Админ означава (бира) ред табеле, односно термин семинара и стиском на пуце "Подробности" позива системску операцију **getSeminarScheduleByID(**SeminarSchedule**)** која учитава изабрани термин семинара.

- 7. Систем учитава термин семинара.(СО)
- 8. Систем приказује админу термин семинара. (ИА)

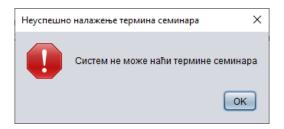
- 9. Админ уноси/мења податке о термину семинара. (АПУСО)
- 10. Админ контролише да ли је исправно унео податке о термину семинара. (АНСО)
- 11. Админ позива систем да запамти податке о термину семинара. (АПСО)

  <u>Опис акције</u>: Админ притиском на пуце "Сачувај термин" позива системску операцију saveSeminarSchedule(SeminarSchedule) која памти податке о термину семинара.
- 12. Систем памти податке о термину семинара. (СО)
- 13. Систем приказује админу поруку: "Систем је запамтио термин семинара." (ИА)

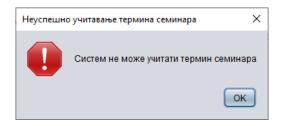

Алтернативна сценарија

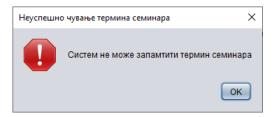
4.1 Уколико систем не може да нађе термине семинара он приказује админу поруку "Систем не може наћи термине семинара". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да учита термин семинара он приказује админу поруку "Систем не може учитати термин семинара". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

13.1 Уколико систем не може да запамти термин семинара он приказује админу поруку: "Систем не може запамтити термин семинара". (ИА)

СК9: Претрага термина семинара

Назив СК

Претрага термина семинара

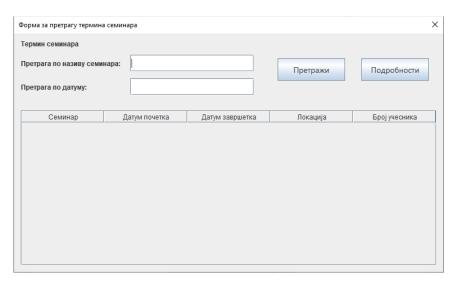
Актори СК

Админ

Учесници СК

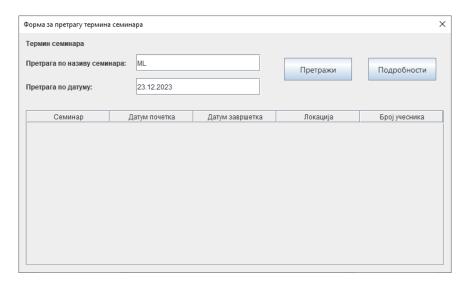
Админ и систем (програм)

Предуслов: Систем је укључен и админ је пријављен у систем. Систем приказује форму за рад са термином семинара.

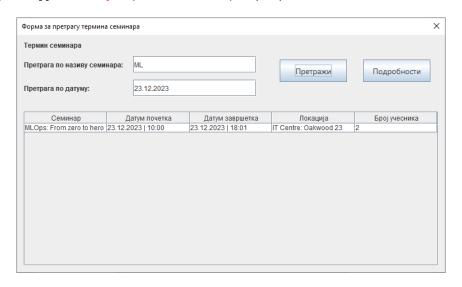

Основни сценарио СК

1. Админ уноси вредност по којој претражује термине семинара. (АПУСО)

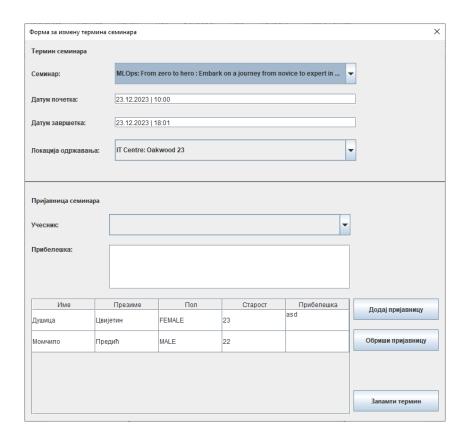
- 2. Админ позива систем да нађе термине семинара по задатој вредности. (АПСО) Опис акције: Админ уноси критеријуме претраге термина семинара у поља "Претрага по називу семинара:" и "Претрага по датуму:" и притиском на пуце "Претражи" позива системску операцију getSeminarSchedulesByCondition(SeminarSchedule, List<SeminarSchedule>) која проналази термине семинара и приказује их у табели.
- 3. Систем тражи термине семинара по задатој вредности. (СО)
- 4. Систем приказује админу термине семинара. (ИА)

- 5. Админ бира термин семинара. (АПУСО)
- 6. Админ позива систем да учита термин семинара. (АПСО)

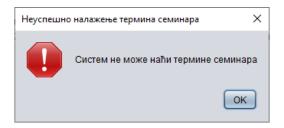
<u>Опис акције</u>: Админ означава (бира) ред табеле, односно термин семинара и стиском на пуце "Подробности" позива системску операцију **getSeminarScheduleByID(**SeminarSchedule**)** која учитава изабрани термин семинара.

- 7. Систем учитава термин семинара.(СО)
- 8. Систем приказује админу термин семинара. (ИА)

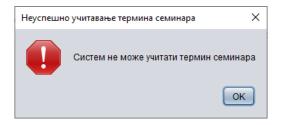

Алтернативна сценарија

4.1 Уколико систем не може да нађе термине семинара он приказује админу поруку "Систем не може наћи термине семинара". Прекида се извршење сценарија. (ИА)

8.1 Уколико систем не може да учита термин семинара он приказује админу поруку "Систем не може учитати термин семинара". (ИА)

3.1.2 Пројектовање контролера корисничког сучеља

Контролер корисничког сучеља, односно интерфејса је одговоран за:

- Прихваћање графичких објеката од екранске форме,
- Претварање података који се налазе у графичким објектима у доменске објекте који ће бити прослеђени преко мреже до апликационог сервера
- Претвараање доменских објеката у графичке објекте и њиховог проследа до екранске форме
- Прихваћање објеката који су примљени од апликационог сервера као налаз извршења системске операције

3.2 Пројектовање апликационе логике

Апликациона логика описује структуру и понашање софтверскога система. Апликациони сервери су одговорни обезбедити сервисе који ће омогући остварење апликационе логике софтверског система. Пројектовани апликациони сервер садржи следеће целине:

- Комуникација са клијентима;
- Контролер апликационе логике;
- Пословна логика;
- Комуникација са складиштем података (брокер / посредник базе података).

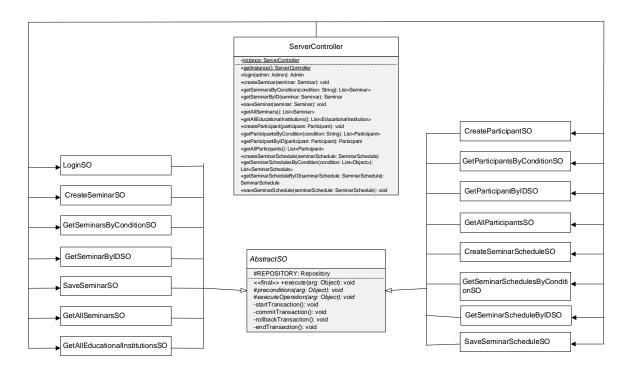
3.2.1 Комуникација са клијентима

Комуникација са клијентима је целина која подиже серверски сокет за ослушкање мрежу. Када клијентски сокет успостави везу са серверским сокетом, тада сервер твори нит за опслуживање клијента која ће са њим тада успоставити комуникацију.

Слање и примање података од клијента се обавља разменом објеката класе Request и Response и остварује се преко сокета. Клијент шаље захтев за извршење неке од системских операција до одговарајућег клијентског опслуживача (нити) који је повезан са тим клијентом. Та нит прихваћа захтев и прослеђује га до контролера апликационе логике. Након извршења системске операције, резултат се преко контролера апликационе логике враћа до клијентског опслуживача који тај налаз шаље назад до клијента, као одговор на његов захтев.

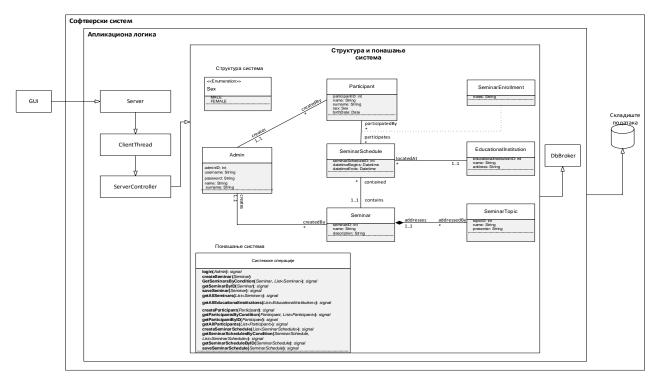
3.2.2 Контролер апликационе логике

Контролер апликационе логике прихваћа захтев за извршење системске операције од клијентског опслуживача и даље га допрема до класа које су одговорне за извршење системских операција. По извршењу системске операције контролер апликационе логике прима резултат и враћа га назад клијентском опслуживачу.

Слика 6. Контролер апликационе логике

Идућа слика даје опис система након фазе пројектовања комуникације са клијентима и контролера апликационе логике:

Слика 7. Софтверски систем након мене пројектовања комуникације са клијентима и контролера апликационе логике

3.2.3 Пословна логика

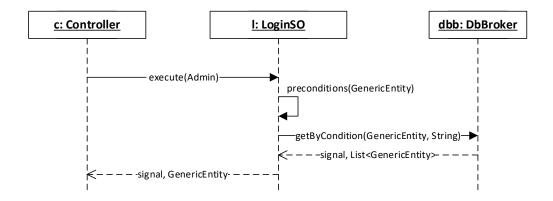
Пројектовање понашања софтверског система – системске операције

За сваку системску операцију треба направити концептуална решења која су непосредно повезана са логиком проблема. За сваки уговор пројектује се концептуално решење.

УГ1: login(Admin): signal;

Веза са СК: *СК1* Предуслови:

Постуслови: Админ је пријављен.

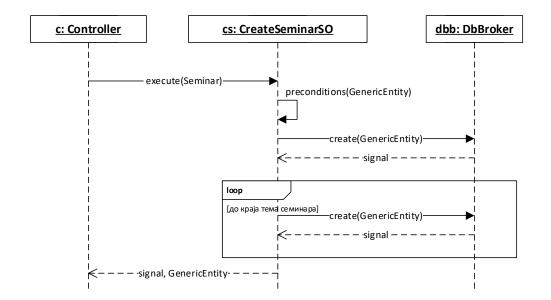
УГ2: createSeminar(Seminar): signal;

Веза са СК: СК2

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Seminar морају бити

задовољена.

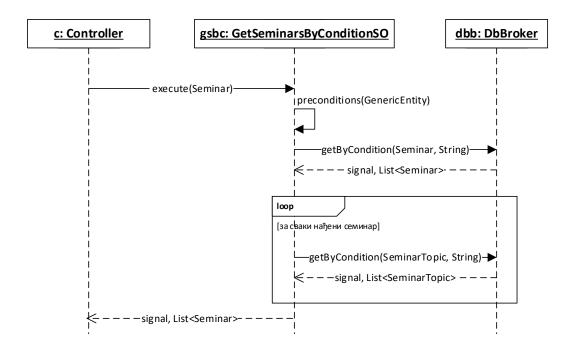
Постуслови: Семинар је направљен.

УГ3: getSeminarsByCondition(Seminar, List<Seminar>): signal;

Веза са СК: СКЗ, СК4

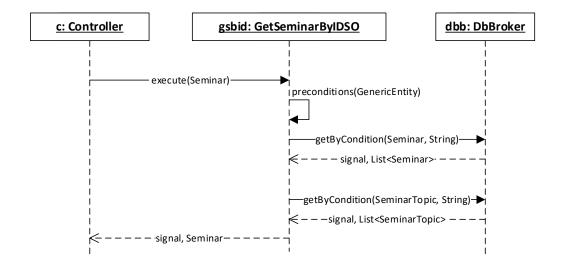
Предуслови: Постуслови:

УГ4: getSeminarByID(Seminar): signal;

Веза са СК: СКЗ, СК4

Предуслови: Постуслови:

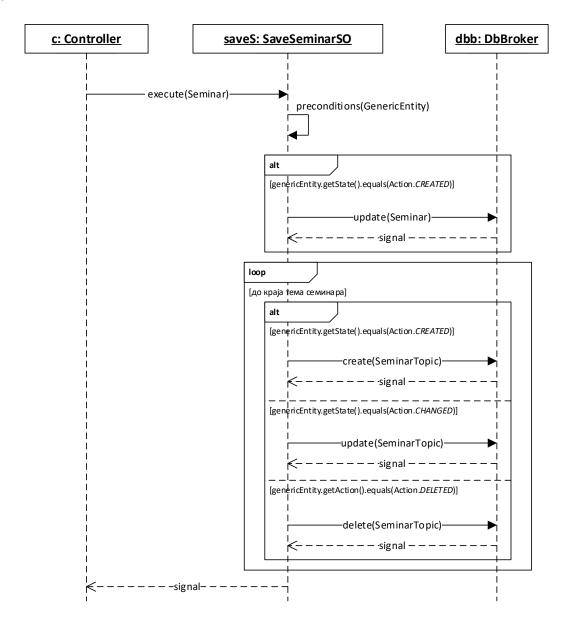
УГ5: saveSeminar(Seminar): signal;

Веза са СК: СКЗ

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Seminar морају бити

задовољена.

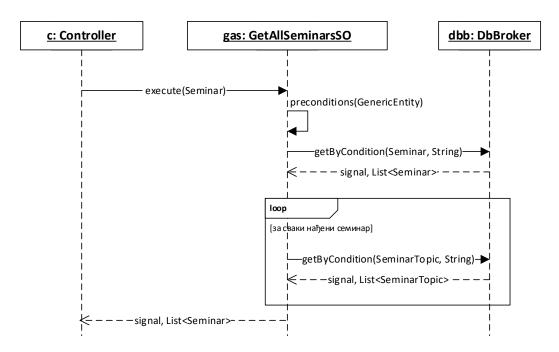
Постуслови: Подаци о семинару су запамћени.

УГ6: getAllSeminars(List<Seminar>): signal;

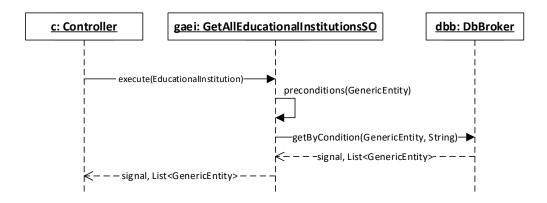
Beзa ca CK: CK7, CK8, CK9

Предуслови: Постуслови:

УГ7: getAllEducationalInstitutions(List<EducationalInstitution>): signal;

Веза са СК: *СК4* Предуслови: Постуслови:

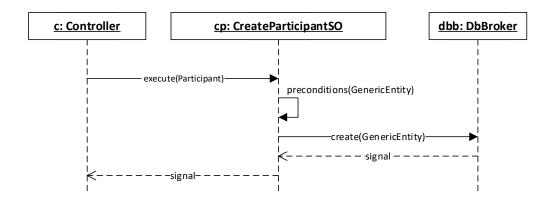
УГ8: createParticipant(Participant): signal;

Веза са СК: СК5

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом Participant морају бити

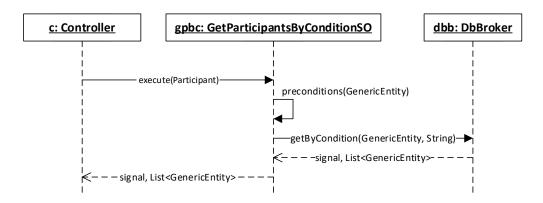
задовољена.

Постуслови: Направљен је учесник.

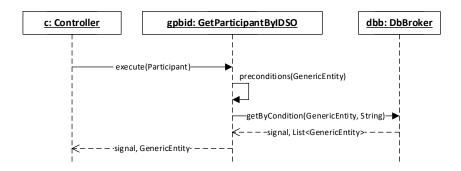
УГ9: getParticipantsByCondition(Participant, List<Participant>): signal;

Веза са СК: *СК6* Предуслови: Постуслови:

УГ10: getParticipantByID(Participant): signal;

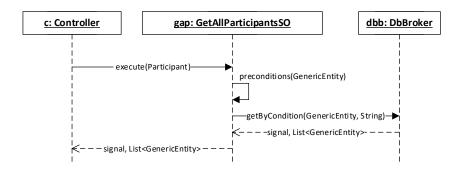
Веза са СК: *СК6* Предуслови: Постуслови:

УГ11: getAllParticipants(List<Participant>): signal;

Beзa ca CK: CK7, CK8, CK9

Предуслови: Постуслови:

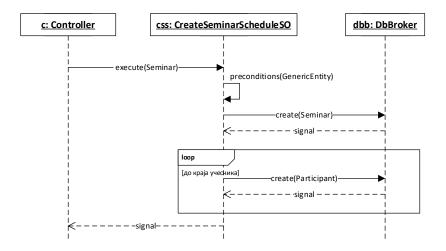
ΥΓ12: createSeminarSchedule(*List<SeminarSchedule>*): signal;

Веза са СК: СК7

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом SeminarSchedule морају

бити задовољена.

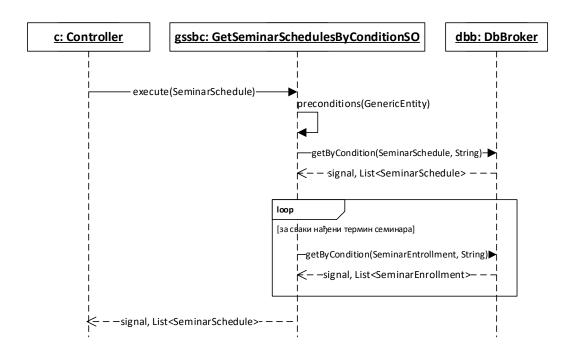
Постуслови: Направљен је термин семинара.

ΥΓ13: getSeminarSchedulesByCondition(SeminarSchedule, List<SeminarSchedule>): signal;

Веза са СК: СК8, СК9

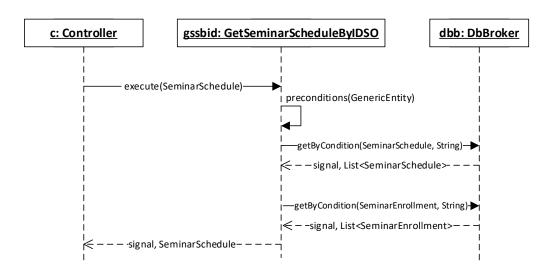
Предуслови: Постуслови:

УГ14: getSeminarScheduleByID(SeminarSchedule): signal;

Веза са СК: СК8, СК9

Предуслови: Постуслови:

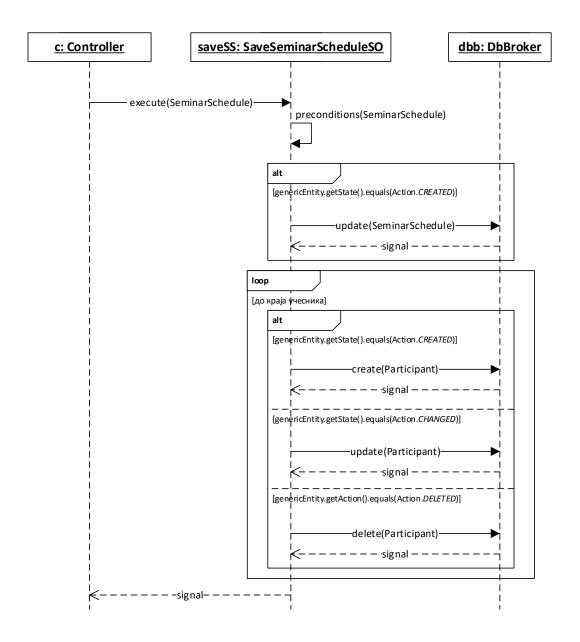
УГ15: saveSeminarSchedule(SeminarSchedule): signal;

Веза са СК: СК8

Предуслови: Вредносна и структурна ограничења над објектом SeminarSchedule морају

бити задовољена.

Постуслови: Подаци о термину семинара су запамћени.

Класе одговорне за извршење системских операција наслеђују класу AbstractSO (опћа системска класа) како би се могле повезати са базом, однсоно како би се њено извршење пратило као трансакција. AbstractSO представља апстрактну класу чија главна метода (execute) у себи садржи отварање везе са базом, валидацију, проверу предуслова, извршење операције, потврду (commit) у бази уколико је извршење операције успешно, поништај (rollback) трансакције уколико извршење операције није било успешно и затварање везе са базом података.

Пројектовање структуре софтверског система

На основу концептуалних класа (сл. 2) праве се софтверске класне структуре. Свака класа из домена наслеђује интерфејс GenericEntity. На тај начин се омогућава методама брокера да буду опће (генеричке), које ће као аргумент примити опћу класу уместо самих специфичних доменских класа. Испод се налази попис софтверских класа у програмском језику Java, њихових атрибута, конструктора и покојих битних метода:

```
public class Admin implements GenericEntity {
    private int adminID;
    private String username;
    private String password;
    private String name;
    private String surname;
    public Admin() {
    public Admin(int adminID, String username, String password, String name, String surname) {
        this.adminID = adminID;
        this.username = username;
        this.password = password;
        this.name = name;
        this.surname = surname;
public class Participant implements GenericEntity {
   private int participantID;
   private String name;
   private String surname:
   private Sex sex;
   private Date dateBirth:
   private Admin createdByAdmin;
   public Participant(int participantID, String name, String surname, Sex sex, Date dateBirth, Admin admin) {
      this.participantID = participantID;
       this.name = name;
       this.surname = surname;
       this.sex = sex;
       this.dateBirth = dateBirth:
       this.createdByAdmin = admin;
   public Participant() {
```

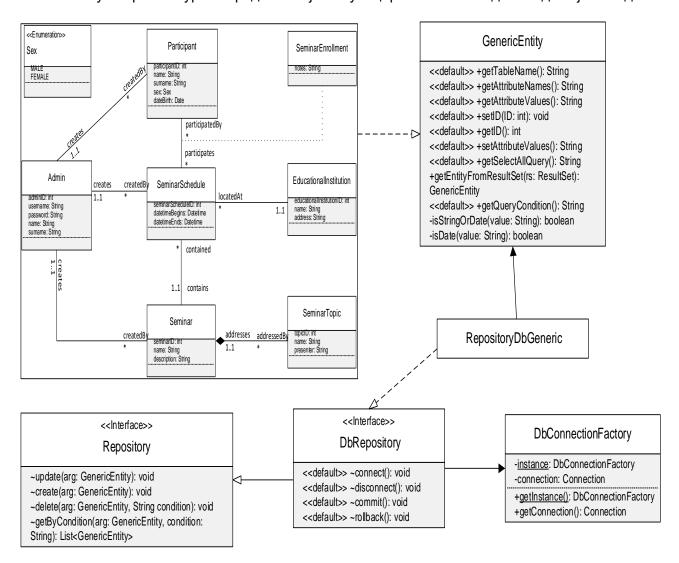
```
public class Seminar implements GenericEntity {
    private int seminarID;
    private String name;
    private String description;
    private Admin createdByAdmin;
    private List<SeminarTopic> seminarTopics;
    private State state;
    public Seminar() {
        this.state = State.UNCHANGED;
    public Seminar(int seminarID, String name, String description,
             Admin createdByAdmin, List<SeminarTopic> seminarTopics) {
        this.seminarID = seminarID;
        this.name = name;
        this.description = description;
        this.createdByAdmin = createdByAdmin;
        this.seminarTopics = seminarTopics;
        this.state = State.UNCHANGED;
    }
public class EducationalInstitution implements GenericEntity {
   private int educationalInstitutionID;
   private String name;
   private String address;
   public EducationalInstitution(int educationalInstitutionID, String name, String address) {
      this.educationalInstitutionID = educationalInstitutionID;
       this.name = name;
       this.address = address;
   public EducationalInstitution() {
public class SeminarTopic implements GenericEntity {
   private Seminar seminar;
   private int seminarTopicID;
   private String name;
   private String presenter;
   private State state;
   public SeminarTopic() {
      this.state = State.UNCHANGED;
   public SeminarTopic(Seminar seminar, int seminarTopicID, String name, String presenter) {
      this.seminar = seminar;
       this.seminarTopicID = seminarTopicID;
       this.name = name;
      this.presenter = presenter;
       this.state = State.UNCHANGED;
   public SeminarTopic(int seminarTopicID) {
      this.seminarTopicID = seminarTopicID;
```

```
public class SeminarEnrollment implements GenericEntity {
    private SeminarSchedule seminarSchedule;
    private Participant participant;
    private String notes;
    private State state;
    public SeminarEnrollment() {
       this.state = State.UNCHANGED;
    public SeminarEnrollment(SeminarSchedule seminarSchedule, Participant participant, String notes) {
        this.seminarSchedule = seminarSchedule;
        this.participant = participant;
        this.notes = notes;
        this.state = State.UNCHANGED;
public class SeminarSchedule implements GenericEntity {
   private int seminarScheduleID;
   private Date datetimeBegins;
   private Date datetimeEnds;
  private Admin createdBvAdmin;
   private Seminar seminar;
   private EducationalInstitution educationalInstitution;
  private List<SeminarEnrollment> seminarEnrollments;
   private State state;
   public SeminarSchedule() {
       seminarEnrollments = new LinkedList();
       this.state = State.UNCHANGED;
   public SeminarSchedule(int seminarScheduleID, Date datetimeBegins, Date datetimeEnds, Admin createdByAdmin,
          Seminar seminar, EducationalInstitution educationalInstitution, List SeminarEnrollment> seminarEnrollments) {
       this.seminarScheduleID = seminarScheduleID;
       this.datetimeBegins = datetimeBegins;
      this.datetimeEnds = datetimeEnds;
       this.createdBvAdmin = createdBvAdmin;
       this.seminar = seminar;
       this.educationalInstitution = educationalInstitution;
       this.seminarEnrollments = seminarEnrollments;
       this.state = State.UNCHANGED;
public enum State {
     CREATED, UNCHANGED, CHANGED, DELETED;
public enum Sex {
     MALE, FEMALE;
}
public enum Operation {
  LOGIN,
   CREATE_SEMINAR, GET_ALL_SEMINARS, GET_SEMINAR_BY_ID, GET_SEMINARS_BY_CONDITION, SAVE_SEMINAR,
   CREATE PARTICIPANT, GET ALL PARTICIPANTS, GET PARTICIPANTS BY CONDITION, GET PARTICIPANT BY ID,
   GET ALL EDUCATIONAL INSTITUTIONS,
   CREATE SEMINAR SCHEDULE, GET SEMINAR SCHEDULES BY CONDITION, GET SEMINAR SCHEDULE BY ID, SAVE SEMINAR SCHEDULE;
```

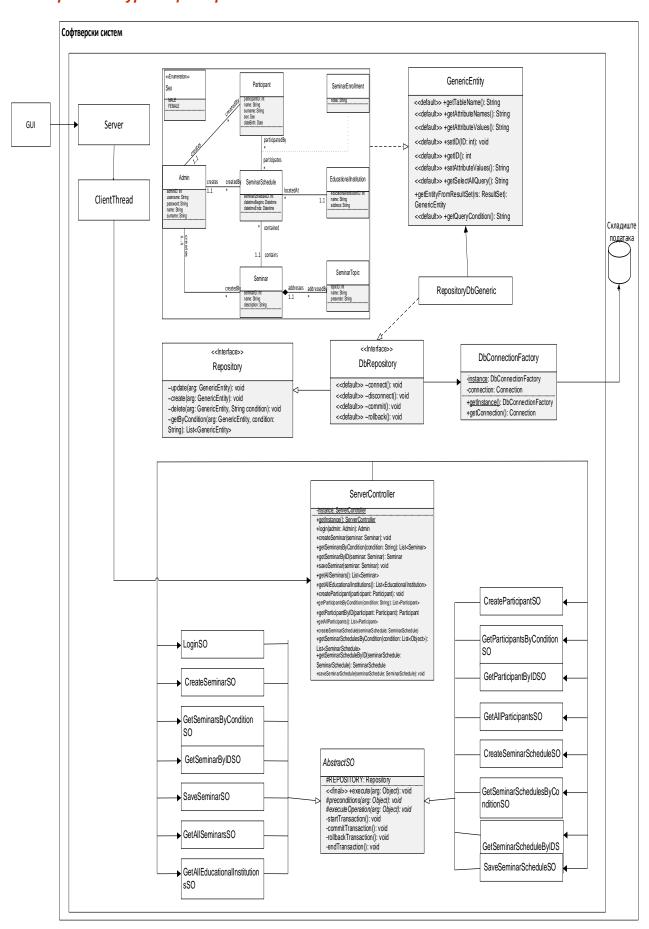
```
public class Request implements Serializable {
    private Object result;
    private Operation operation;
   public Request(Object result, Operation operation) {
        this.result = result;
       this.operation = operation;
   public Request() {
public class Response implements Serializable {
   private Object result;
   private Operation operation;
   private Exception exception;
   public Response(Object result, Operation operation, Exception exception) {
       this.result = result;
       this.operation = operation;
       this.exception = exception;
   public Response() {
public class Communication {
   private static Communication instance;
   public static Communication getInstance() {
       if (instance == null)
           instance = new Communication();
       return instance;
   public void send(Socket socket, Object object) throws IOException {
       ObjectOutputStream oos = new ObjectOutputStream(out: socket.getOutputStream());
       oos.writeObject(obj:object);
       oos.flush();
   public Object receive (Socket socket) throws IOException, ClassNotFoundException {
       ObjectInputStream ois = new ObjectInputStream(in: socket.getInputStream());
       return ois.readObject();
   1
```

3.2.4 Брокер базе података

Слика потпуне архитектуре посредника који комуницира са базом података дата је испод:

3.2.5 Архитектура софтверског система

Слика 8. Архитектура целог софтверског система

3.3 Пројектовање складишта података

На основу доменских класа софтвера пројектоване су табеле (складишта података) релационог система за управљање базом података. Систем за управљање базом података (DBMS) који је кориштен у приликом израде је MySQL, остварен у програму SQLYog Professional.

3.3.1 Релација admins

Column Name	Data Type		Length Default	PK?	Not Null?	Unsigned?	Auto Incr?	Zerofill?	On Update
adminID	int	-	11	$\overline{\mathbf{A}}$	~		~		
username	varchar	-	30		~				
password	varchar	-	30		~				
name	varchar	-	30		~				
surname	varchar	-	30		~				

3.3.2 Релација educationalInstitutions

Column Name	Data Type		Length	Default	PK?	Not	Null?	Unsigned?	Auto Incr?	Zerofill?	On Update
participantID	int	-	11		$\overline{\mathbf{v}}$		lefoon		~		
name	varchar	-	30				~				
surname	varchar	•	30				~				
sex	varchar	-	6				~				
dateBirth	date	-					~				
createdByAdmin	int	-	11				✓				

3.3.3 Релација seminars

Column Name	Data Type	Length	Default	PK? Not Null		Unsigned?	Auto Incr?	Zerofill?	On Update
seminarID	int •	11		$\checkmark$	~		~		
name	varchar -	- 60			~				
description	varchar -	200			~				
createdByAdmin	int	- 11			~				

3.3.4 Релација participants

Column Name	Data Type	Data Type		Default	PK?	Not Null?		Unsigned?	Auto Incr?		Zerofill?	On	Update
participantID	int	•	11		~		~		_	1			
name	varchar	-	30				~						
surname	varchar	-	30				~			]			
sex	varchar	-	6				~						
dateBirth	date	-					~						
createdByAdmin	int	-	11				~			]			

3.3.5 Релација seminarSchedules

Column Name	Data Type L		Length	Default	PK?	Not	Null?	Unsigned?	Auto Incr?	Zerofill?	On Update
seminarScheduleID	int	-	11		~		~		~		
datetimeBegins	datetime	-					~				
datetimeEnds	datetime	-					$ \mathbf{\nabla}$				
createdByAdminID	int	-	11				$\overline{\mathbf{v}}$				
seminarID	int	-	11				$ \mathbf{\nabla}$				
educationalInstitutionID	int	•	11				$\overline{\mathbf{v}}$				

3.3.6 Релација seminarEnrollments

Column Name	Data	Type	Length	Default	PK?	Not	Null?	Unsigned?	Auto	Incr?	Zerofill?	On	Update
seminarScheduleID	int	-	11		~		~						
participantID	int	-	11		~		~						
notes	varch	ar 🔻	100										

3.3.7 Релација seminarTopics

Column Name	Data Type		Length	Default	PK?	Not	Null?	Unsigned?	Auto	Incr?	Zerofill?	On	Update
seminarID	int	•	11		~		~						
seminarTopicID	int	•	11		~		~		Ŀ	2			
name	varchar	-	60				~						
presenter	varchar	•	60				~						

4. Имплементација

Направљени софтверски систем је развијен, као што је горе једном већ напоменуто, у програмском језику Java, а као развојно окружење користио се NetBeans IDE 16, а систем за управљање базом података је MySQL, остварен преко програма SQLyog Professional.

Пошто је у питању софтверски систем који дела путем сокета, то значи да је целокупан софтверски систем остварен је у три пројекта:

- заједнички пројекат (то јест библиотека) коју користе оба пројекта
- серверски пројекат
- клијентски пројекат

У наставку ће бити пописане све Java компоненте по пројектима кориштене за имплементацију.

4.1 Заједнички пројекат

domain

- Admin.java
- EducationalInstitution.java
- GenericEntity.java
- Participant.java
- Seminar.java
- SeminarEnrollment.java
- SeminarSchedule.java
- SeminarTopic.java
- Sex.java
- State.java

exceptions

- ClientValidationException.java
- ServerValidationException.java

intercomm

- Communication.java
- Operation.java
- Request.java
- Response.java

util

- TextAreaRenderer.java
- Utility.java

4.2 Серверски пројекат

constants

ServerConstants.java

controller

• ServerController.java

forms

- DbSettingsForm.java
- ServerForm.java

main

• Server.java

repository

Repository.java

repository/db

- DbConnectionFactory.java
- DbRepository.java

repository/db/impl

• RepositoryDbGeneric.java

system_operations

AbstractSO.java

system_operations/admin

• LoginSO.java

system_operations/educational_institution

• GetAllEducationalInstitutionsSO.java

system_operations/participant

- CreateParticipantSO.java
- GetAllParticipantsSO.java
- GetParticipantByIDSO.java
- GetParticipantsByConditionSO.java

system_operations/seminar

- CreateSeminarSO.java
- GetAllSeminarsSO.java
- GetSeminarByIDSO.java
- GetSeminarsByCondition.java
- SaveSeminarSO.java

system_operations/seminar_schedule

- CreateSeminarScheduleSO.java
- GetSeminarScheduleByIDSO.java
- GetSeminarSchedulesByCondition.java
- SaveSeminarScheduleSO.java

table

AdminTableModel.java

threads

- ClientHandlerThread.java
- ServerThread.java

4.3 Клијентски пројекат

communication

• ClientCommunicator.java

controller

• ClientController.java

forms

- ChangeSeminarForm.java
- ChangeSeminarScheduleForm.java
- CreateParticipantForm.java
- LoginForm.java
- MainForm.java
- ViewParticipantsForm.java
- ViewSeminarSchedulesForm.java
- ViewSeminarsForm.java

main

• Client.java

table

- ParticipantTableModel.java
- SeminarEnrollmentTableModel.java
- SeminarScheduleTableModel.java
- SeminarTableModel.java
- SeminarTopicTableModel.java

5. Тестирање

Сваки имплементовани случај кориштења је и тестиран, што је подразумевало да су приликом тестирања сваког случаја кориштења, поред унетих правилних података, уношени и неправилни подаци да би се установило какав ће бити налаз извршења. Након фазе тестирања, софтверски систем је спреман за употребу од стране крајњег корисника.